

بسمه تعالی

رعایت تقوا در خانواده

دکتر غفرانی

جلسه سوم ۱۳۹۴/۰۴/۲۱

### شب قدر برای چیست ؟

برای این است که فرصتی برای جمع بندی از کارهای خودم داشته باشم محاسبه و حسابرسی داشته باشم  
که آیا از خاک و چوب کمترم یا نه  
چرا بگوئیم یالیتی کنت ترا با که دیگر حاصلی نداریم یک دانه گندم را وقتی به دل خاک می سپارید ۷۰۰  
برابر برمیگرداند

سوره بقره ایه ۲۶۱

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (۲۶۱)

مثال آنان که اموالشان را در راه خدا انفاق می کنند، مانند دانه ای است که هفت خوشه برویاند، در هر خوشه صد دانه باشد؛ و خدا برای هر که بخواهد چند برابر می کند و خدا بسیار عطا کننده و داناست. (۲۶۱)

### پس حاصل من چیست ؟ شکوفه های من کو ؟

جز خاطرات تاریخ مصرف گذشته ، رفتارهای کودکانه ، دلخورها، کینه های متراکم ، نفرت ، حسادت ها ،  
توقعات ، و آرزوها .....چیزی در دلم من سبز نشده است . چرا ؟

شب قدر باید اینها را مرور کنم که چقدر به خدا نزدیک شده ام چقدر از خدا دور شده ام

سوره عادیات می گوید

قسم به اسب که انسان فقط نسبت به خدایش راکد و ناسپاس است

ان الانسان لربه لکنود . کنود . کند است

انسان برای همه چیز جز خدای خود می دود .

قتل الانسان ما اکفره

مرده باد این انسان چه ناسپاس است درحالی که او ثمره و میوه همه هستی است همه هستی به من ختم شده تا من عاقل و عاشق شوم و به نزد خالق که هر زیبایی و عزت است برگردم اما من فرصت های اندک و گرانبهای خود را کجا و برای چه خرج کرده ام ؟ در چرا گاه سبز عمرم ، چه کسی یا چه چیزی خیمه زده و از ایان لحظات عمرم چه کسی بهره برداری میکند ؟ اگر عمر من چراگاه شیطان شد و در عمرم او پروار میشود قبل از اینکه غضب تو مرا در هم پیچید و مقت تو بر من استوار و محکم شود مرا ببر ( مقت = مجازات که همراه با محدودیت ابدی است )

**شب قدر :** فرصتی برای درک و فهم لیل و لیلی است

شب فرصتی است که آدم مقام معشوقیت را بفهمد و عاشق شود یعنی فارغ شدن از جلوه گری هیاهوها و اشتغالات روزانه ( انسان در روز مظاهر را می بیند ادعاها را می شنود و اشتغالات به کارهای دنیوی او را از خودش غافل میکند و نیاز به معشوق را نمی فهمد و رسیدن به خلوت و آرامش ودعای شبانه یعنی سیر از واقعیت بیرون به حقیقت درون

( واقعیات بیرونی همه اسم هستند . غایت نیستند . آیات هستند باید شب از آیات به خالق آیات به مسمما برسیم که اگر چنین نگاه و تحولی در ما رخ بدهد چقدر ارزش دارد )

پس شب قدر به اندازه یک عمر زندگی است به اندازه هزار ماه فکر کردن است شب عاقل و عاشق خدا شدن است شب محاسبه و ارزیابی خویش است شب دو باره متعهد شدن من است لذا به اندازه ی ۸۰ سال و ۴۰ ماه می ارزد

تقوا یعنی چه ؟

تقوا :

هر جا که خدا میخواهد باشم ، باشم و هر جا که خدا میخواهد نباشم نباشم

پس ما میتوانیم از چشم خدا به دریچه جهان نگاه کنیم برای فرد با تقوا هیچ : فرد و نقش و زمان و مکانی ، فرق نمی کند مانند :

سوره آل عمران آیه ۴۵ الی ۴۷

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكُلِّ مِمَّا قَدَّمْتَهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (۴۵)

و يُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَ كَهْلًا وَ مِنَ الصَّالِحِينَ (۴۶)

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَ لَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (۴۷)

[یاد کنید] زمانی که فرشتگان گفتند: ای مریم! یقیناً خدا تو را به کلمه‌ای از سوی خود که نامش مسیح عیسی بن مریم است مژده می‌دهد، که در دنیا و آخرت دارای مقبولیت و آبرومندی و از مقرّبان است. (۴۵)

و با مردم در گهواره [به صورت کاری خارق العاده] و در میان سالی [با زبان وحی] سخن می‌گوید و از شایستگان است. (۴۶)

[مریم] گفت: پروردگارا! چگونه برای من فرزندی خواهد بود، در حالی که هیچ بشری با من تماس نگرفته؟! [خدا] فرمود: چنین است که می‌گویی [ولی خدا مُقَيَّد به علل و اسباب نیست،] خدا هر چه را بخواهد [با مشیت مطلقه خود] می‌آفریند، چون چیزی را اراده کند جز این نیست که به آن می‌گوید: «باش» پس بی‌درنگ می‌باشد؛ (۴۷)

سوره قصص آیه ۲۵ الی ۲۷

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَ قَصَّ عَلَيْهِ الْقِصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢٥)

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأْبَى اسْتُجِرُّهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرْتُ الْقَوِيَّ الْأَمِينُ (٢٦)

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَي هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَّجَ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَ مَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٢٧)

پس یکی از آن دو [زن] در حالی که با حالت شرم و حیا گام برمی داشت، نزد او آمد [و] گفت: پدرم تو را می طلبد تا پاداش اینکه [دام‌های] ما را آب دادی به تو بدهد. چون نزد او آمد و داستان‌ش را بیان کرد، گفت: دیگر نترس که از آن گروه ستمکار نجات یافتی. (٢٥)

یکی از آن دو زن گفت: ای پدر! او را استخدام کن؛ زیرا بهترین کسی که استخدام می کنی آن کسی است که نیرومند و امین باشد [و او دارای این صفات است]. (٢٦)

گفت: می خواهم یکی از این دو دخترم را به نکاح تو درآورم به شرط آنکه هشت سال اجیر من باشی، و اگر ده سال را تمام کردی، اختیارش با خود توست [و ربطی به اصل قرار داد ندارد]، و من نمی خواهم بر تو سخت گیرم، و به خواست خدا مرا از شایستگان خواهی یافت. (٢٧)

## سوره احزاب آیه ٣٧

وَ إِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَ اتَّقِ اللَّهَ وَ تَخْشَى فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَ تَخْشَى النَّاسَ وَ اللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قُضِيَ زَيْدُ مِنْهُ وَ طَرَا زَوْجُكَهَا لَكُمْ لَا يَكُونُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قُضُوا مِنْهُنَّ وَ طَرَا وَ كَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (٣٧)

و [یاد کن] زمانی را که به آن شخص که خدا به او نعمت [اسلام] بخشیده بود، و تو هم [با آزاد کردنش از طوق بردگی] به او احسان کرده بودی، می گفتی: همسرت را برای خود نگه دار و از خدا پروا کن. و تو در باطن خود چیزی را [چون فرمان خدا به ازدواج با مطلقه او] پنهان می داشتی که خدا آشکار کننده آن بود [تا برای مردم در ازدواج مطلقه پسر خوانده هایشان ممنوعیت و مشکلی نباشد] و [برای بیان فرمان خدا نسبت به مشروعیت ازدواج مطلقه پسر خوانده] از مردم می ترسیدی و در حالی که خدا سزاوارتر بود که از او بترسی، پس هنگامی که «زید» نیاز

خود را از همسرش به پایان برد [و او را طلاق داد] وی را به همسری تو درآوردیم تا برای مؤمنان نسبت به ازدواج با همسران پسر خوانده‌هایشان زمانی که نیازشان را از آنان به پایان برده باشند سختی و حرجی نباشد؛ و همواره فرمان خدا شدنی است. (۳۷)

وقتی به زید گفتیم او را نگه دار امساک یعنی چیزی که خوشم نمی آید را تحمل کنم خوشم می آید انجام ندهم یا خوشم نمی آید را برای رضای خدا انجام بدهم ( زید اولین برده ای که زن آزاد گرفته است )

خدا فرمود ما تو را به زوجیت او در آوردیم

آیه میگوید اینقدر حرف مردم را ملاک ندانید تقوای شما باید برای خدا باشد

سوره یوسف آیه ۳۸ الی ۴۰

قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَالِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ حَزَنُونَ (۳۷)

وَ اتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَالِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَ عَلَى النَّاسِ وَ لَا كَيْفَ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (۳۸)

يَا صَاحِبِي السِّجْنِ أَ أَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (۳۹)

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَ آبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهِ مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَالِكَ الدِّينَ الْقَمِيمَ وَ لَا كَيْفَ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (۴۰)

گفت: هیچ جیره غذایی برای شما نمی آید مگر آنکه من شما را پیش از آمدنش از تعبیر آن خواب آگاه می کنم، این از حقایقی است که خدا به من آموخته است؛ زیرا من آیین مردمی را که به خدا ایمان ندارند و به سرای آخرت کافرند، رها کرده ام. (۳۷)

و [از ابتدا] از آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کرده ام، برای ما شایسته نیست که چیزی را شریک خدا قرار دهیم. این از فضل خدا بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم ناسپاسند. (۳۸)

ای دو یار زندان! آیا معبودان متعدد و متفرق بهتر است یا خدای یگانه مقتدر؟ (۳۹)

شما به جای خدا نمی‌پرستید جز نام‌هایی [بی‌اثر و بی‌معنی] که شما و پدران‌تان آنها را نامگذاری کرده‌اید، و خدا هیچ دلیلی بر [حقانیت و پرستش] آنها نازل نکرده است. حکم فقط ویژه خداست، او فرمان داده که جز او را نپرستید. دین درست و راست و آیین پابرجا و حق همین است، ولی بیشتر مردم [حقایق را] نمی‌دانند. (۴۰)

جوانی را زندان فرستادند (یوسف پیامبر)

انسان با تقوا مکان و زمان برایش فرقی نمی‌کند

### عامل تقوا چیست ؟

شرط مقابله با فوران شهوت و غضب داشتن تقوا و اراده‌ی مومنانه است

تصمیم یعنی خود را به کری زدن از صم می‌آید. تصمیم گرفتن یعنی به هشدار دیگران توجه نکردن پس انجام هر نوع عبادتی باید به غلبه عقلانیت بر نفسانیت و افزایش تعهد و تعبد و کاهش منیت و گناه منجر شود

حضرت علی ع می‌پرسند: ای پیامبر خدا برترین اعمال در این ماه چیست.

ایشان فرمودند: ای ابا الحسن برترین اعمال در این ماه پرهیز از محرمات است

### اگر تقوا در خانواده نباشد ؟

سوره انفال آیه ۴۷

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (۴۷)

و مانند کسانی مباشید که از خانه‌هایشان از روی مستی و غرور، و برای خودنمایی بیرون آمدند و مردم را از راه خدا باز می‌داشتند [ولی سرانجام دچار شکست ذلت باری شدند]؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهند، احاطه دارد. (۴۷)

نباشید مانند کسانی که از خانه‌هایشان خارج میشوند از روی ناسپاسی و ریا و خودنمایی و مخالفت با ارزشهای

الهی

صد : جلوی سیل را بگیرند

صد یعنی جلوی عاشق خدا شدن مردم بگیرند

صد : جلوی فوران بیرونی را می گیرید

صد : جلوی فوران درونی را می گیرید

## سوره فصلت آیه ۵۰

وَلَنِّ اَذْفَنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ صَرَاءٍ مَسْتَه لَيَقُولَنَّ هَآذَا لِي وَ مَا اُظْلُ السَّاعَةِ قَائِمَةً وَّلَنِّ رُجِعْتُ اِلَى رَبِّي اِنَّ لِي عِنْدَهُ  
لِلْحُسْنٰى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِمَا عَمِلُوْا وَّلَنُذِيقْنَهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيْظٍ (۵۰)

و اگر او را از سوی خود پس از آسیبی که به او رسیده خوشی و رفاه بچشانیم قاطعانه می گوید: این [خوشی و رفاه] ویژه من است [و به خاطر لیاقتم به من رسیده است] و گمان نمی کنم که قیامت برپا شود، و [به فرض برپا شدن] اگر به سوی پروردگارم باز گردانده شوم، برای من نزد او پاداشی نیکوتر خواهد بود! ما یقیناً کسانی را که کافر شدند به اعمالی که انجام داده اند، آگاه خواهیم کرد، و قطعاً از عذابی سخت به آنان می چشانیم. (۵۰)

آدمهای بی تقوا وقتی رحمت را به آنها می چشانیم میگویند من سزاوار آن بودم و گمان ندارد قیامتی در کار است و اگر هم در قیامت ببرند آنجا هم وضع ما خوب خواهد بود

## سوره فصلت آیه ۵۱

وَ اِذَا اُنْعَمْنَا عَلٰى الْاِنْسَانِ اَغْرَضَ وَ نَا يَحۡۤاَنِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُوۡ دُعَاۡىِ عَرِيْضٍ (۵۱)

و هنگامی که به انسان نعمت عطا می کنیم [از طاعت و عبادت] روی بر می گرداند و [با کبر و نخوت] از ما دور می شود، و چون آسیبی به او رسد [برای برطرف شدنش] به دعای فراوان و طولانی روی می آورد؛ (۵۱)

وقتی نعمت به انسان می دهیم روی بر می تابد و به مسئولیت و وظایفش بی اعتنائی کند اما اگر سختی به او رسد دست به دعا فراوان زند

اگر تقوا در خانواده باشد حداقل این ۹ خط قرمز رعایت میشود ؟

۱- قل تعالوا

۲- بگو بیائید بالا برایتان تلاوت کنم آنچه خدا برای شما حرام قرار داده است

حلال یعنی چیزی که در آن حل میشوم و از موانع عبور میکنم

حرام یعنی چیزی که نمی گذرد من رد شوم مانع صعود ماست

حلال به تقرب میرساند

۳- الا تشرکوا به شئیا

شرک : موثر پنداشتن غیر خدا ، ناشکر نباشیم

۲- و بالوالدین احسانا ( مبادا احسان نکند زیبا برخورد کردن با انها

ولا تقتلوا اولادکم من املاق نحن نرزقکم و اياهم

بدنیا نیاوردن - سقطک ردن - به مهد کودک دادن -

و لا تقربوا الفواحش ما ظهر منها و ما بطن

و تقتلوا النفس التي حرم الله الا بالحق ذلکم و صاکم به لعلکم تعقلون

و لا تقربوا مال الیتیم ال بالتی هی احسن حتی يبلغ اشد

و اوفو الکیل و المیزان بالقسط

کم ارزیابی نکنید دیگران را

عدل هر چیز سرجای خودش

قسط مجموعه قوانینی که جای هر چیزی را مشخص میکند مثلا متر ، کیلو

و اذا قلم فاعدلوا وقتی حرف میزنید عدالت را رعایت کنید این در اجرا است

وَ أَنْ هَادَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَ لَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (۱۵۳)

و مسلماً این [برنامه‌های محکم و استوار و قوانین و مقررات حکیمانه] راه راست من است؛ بنابراین از آن پیروی کنید و از راه‌های دیگر پیروی نکنید که شما را از راه او پراکنده می‌کند؛ خدا این [گونه] به شما سفارش کرده تا پرهیزکار شوید. (۱۵۳)

اللهم عجل لوليک الفرج